

GOSTOVANJE Projekt Hrvatskog povijesnog muzeja i Matice hrvatske predstavlja se u Puli

Prikazana bogata povijest uz 180 godina Matice hrvatske

Izložba je naslovljena "18 ti je desetljeća tek... 180 godina Matice hrvatske 1842-2022.". Autor idejne koncepcije je Josip Breković, a uz njega autori izložbe su Petra Braun i Ana Filep

PULA - Velika izložba Matice hrvatske može se pogledati do 14. siječnja na pulskom Narodnom trgu, a riječ je o postavu naslovljenom "18 ti je desetljeća tek... 180 godina Matice hrvatske 1842-2022." koju je priredio Hrvatski povijesni muzej u suradnji s Maticom hrvatskom.

Putujuća izložba

Izložba je krajem prošle godine prvo gostovala u Osijeku, a u siječnju i veljači, osim u Puli bit će postavljena u Zadru i Zagrebu. Putujuća izložba na otvorenom na 20 panoa prikazuje bogatu povijest Matice hrvatske, a organizirana je u povodu 180. obljetnice Matičina postojanja i djelovanja. Autor je idejne koncepcije Josip Breković, autori izložbe su Petra Braun, Ana Filep i Josip Breković, a za grafičko oblikovanje zadužena je Ana Filep.

Matica hrvatska je najstarija hrvatska kulturna ustanova, osnovana 10. veljače 1842. Danas broji više od 4.000 članova, 128 ogranka (103 u Hrvatskoj, 16 u BiH i devet diljem svijeta), djeluje u 20 odjela u Zagrebu. Pored tridesetak knjiga u svojoj Središnjici objavi godišnje 22 sveska dvotjednika Vijenac, četiri broja časopisa Kolo i Hrvatska revija, časopis Prirodoslovlje, a ogranци objave još nekoliko stotina knjiga i dvadeset časopisa.

Osim izdavaštva, Matica hrvatska u svojoj Središnjici i ograncima priređuje brojne kulturne

Izložba se u Puli može razgledati do 14. siječnja

i znanstvene događaje, koncerte klasične glazbe te izložbe. Zbog bogatog kulturnog rada Matičini su ogranци u pojedinim mjestima nezaobilazni, a ponegdje i jedini nositelji kulturnoga života, navode priređivači izložbe.

Matica je utemeljena nastojanjem hrvatskih preporoditelja 1842. u Zagrebu pod imenom Matica ilirska, u doba buđenja nacionalne svijesti i konstituiranja moderne hrvatske nacije sa svrhom promicanja općekulturnih, književnih i gospodarskih ideja Hrvatskoga narodnog preporoda putem

knjiga i časopisa tiskanih na jedinstvenom književnom jeziku.

- Od 1874. djeluje pod današnjim imenom sa zadaćom prosvjećivanja hrvatskog naroda - izdaje beletrističku i poučnu literaturu, promiče glazbene i likovne umjetnosti te potpomaže domaće zaslužne pisce, napose Matičine članove, u stvaralačkom radu "i na nevolji". Visoki umjetnički i znanstveni dometi njenih beletrističkih i znanstveno-popularnih izdanja, jasan stil i vrstan jezik njezinih autora te lijepa grafička i likovna oprema knjiga postali su prepo-

znatljivim obilježjima izdanja Matice hrvatske, navode iz Hrvatskog povijesnog muzeja.

Razvoj kulture

- Sredinom pedesetih godina 20. stoljeća, kada joj je omogućeno osnivanje ogranka diljem Hrvatske, Matica kreće s ozbiljenjem koncepta policentričnog razvoja hrvatske kulture. Zahvaljujući Matičinim ograncima u Hrvatskoj se stvara gusta mreža časopisa i drugih povremeni izdanja koja su imala presudnu ulogu u obnavljanju zamrlih i buđenju novih kulturnih snaga, a

na komercijalno-trgovačkim temeljima 1960. utemeljen je u Zagrebu Nakladni zavod Matice hrvatske. Godine 1962. Matica pokreće biblioteku Pet stoljeća hrvatske književnosti, najutjecajnijiu hrvatsku književnu ediciju 20. stoljeća, a pet godina kasnije Matica inicira donošenje Deklaracije o nazivu i položaju hrvatskoga književnog jezika čime djelotvorno pokreće borbu za ravnopravan tretman hrvatskoga jezika u državnoj, političkoj, upravno-pravnoj, administrativnoj i prosvjetnoj praksi, piše u tekstu koji prati izložbu. **Priredila V. BEGIĆ**